

Anifeiliaid

Portffolio anifeiliaid.

Mae'r pecyn adnoddau hwn i helpu plant 7-11 oed i wella eu sgiliau yn dysgu Cymraeg fel ail iaith, gan ganolbwyntio ar thema anifeiliaid. Mae'r gweithgareddau wedi strwythuro i helpu gwella'r mewn sgiliau siarad a gwrando, darllen ac ysgrifennu.

Yn gyntaf mae'r grid yn gyntaf yn dangos gweithgareddau ar draws yr holl Maes Dysgu a Phrofiad Allweddol. Mae'r pecyn yn ddolenni â thri Maes Dysgu a Phrofiad Allweddol: Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu; Iechyd a Lles ac Y Dyniaethau.

Mae'r rhan gyntaf; Ieithoedd, Llythrennedd, a Chyfathrebu, yn rhoi brawddegau syml am i ymarfer ynganu, strwythurau brawddegau, a sgysiau. Mae'r gweithgaredd yn cynnwys darllen am gath a'r pethau mae e'n hoffi neu ddim yn hoffi. Mae'r plant yn darllen poster (gwahaniaethol.) Mae'r plant gallu darllen y poster yn unigol neu yn barau. Mae hyn yn helpu hyder wrth siarad Cymraeg. Yna, bydd y plant yn ateb cwestiynau am y poster a bydd hyn yn eu helpu i wella eu sgiliau ysgrifennu. Mae'r tasgau darllen a gwrando yn helpu'r plant i ddefnyddio geirfa mewn brawddegau syml, rhoi camau i wella mewn Llythrennedd. Yn y dosbarth rydyn ni wedi gweld hyn mewn gwahanol ffyrdd i'n helpu i ddechrau pynciau. Ar ddechrau'r cwrs, edrychon ni i ddysgu ar y patrymau syml hyn ac ymarfer nhw cyn symud ymlaen at frawddegau mwy anodd.

Mae'r ail ran, Iechyd a Lles, yn cynnwys y thema 'Anifeiliaid' i ddysgu am orchmynion. Bydd y plant yn defnyddio'r gorchmynion hyn, yn gyntaf, wrth wrando ac wedyn defnyddio'r gorchmynion i ddweud wrth ei gilydd beth i'w wneud. Mae'r gweithgaredd 'Wordwall' yno i helpu trafodaeth grŵp ac i weld sut mae'r geiriau'n mynd mewn brawddeg. Bydd y gorchmynion gwrando hyn yn helpu o ddydd i ddydd pan fydd yr athro yn rhoi gorchmynion mewn gwers arall. Mae'r wers hon yn hwyl a byddan nhw'n dysgu trwy chwarae.

Y trydedd rhan yw Y Dyniaethau. Bydd y plant yn dysgu am stori Gymraeg Bedd Gelert. I ddechrau, bydd yr athro yn darllen y stori ac yna mae'r plant yn mynd i sganio'r cod QR i wrando arno eto os oes angen. Bydd hyn yn helpu eu sgiliau gwrando ac yna byddan nhw yn rhoi trefn ar y stori. Bydd y plant yn wneud y gwaith mewn parau hefyd. Gweithgaredd hefyd yw'r pyramid a fydd yn helpu gyda sgiliau siarad a gwrando.

Mae'r pecyn yn rhoi graddol o sgiliau iaith. Mae'r gweithgareddau yn dechrau gyda gwrando a siarad, mae'r plant yn dysgu a defnyddio patrwm syml a'r geiriau, ac yn symud ymlaen i dasgau darllen ac ysgrifennu. Mae pob tasg wedi dylunio i fod yn ddiddorol ac yn rhyngweithiol. Mae hyn yn helpu'r plant i garu'r iaith Gymraeg.

Erbyn diwedd y pecyn hwn bydd yr plant wedi symud ymlaen gyda'u geirfa, wrth wneud brawddegau newydd. Hefyd, bydd eu hyder wedi gwella wrth siarad ac ysgrifennu Cymraeg.

Bydd y pecyn hwn yn helpu athrawon wrth rhoi weithgareddau gwahanol a gwahaniaethol. Mae'r plant ar wahanol lefelau mewn gwahanol ddosbarthiadau. Bydd y pecyn hwn yn helpu i wneud yr iaith Gymraeg yn hwyl a gobeithio y bydd yn helpu dysgwyr ail iaith.

Iethoedd, Llythrennedd a Chyfahrebu

Titl y wers

Anifail Anwes Ar Goll

Sgiliau

Sgiliau Ysgrifennu

Focws Iaith

Patrwm/ Patrymau

..... ydw i.

Dw i'n hoffi...

Dw i ddim yn hoffi

Dw i'n chwarae/ bwyta/ yfed

Geirfa

Cath, enw, oed, felyn du, smotiau
bwyta, yfed, chwarae, hoffi, casau
pysgod, llaeth, pel.

Gweithgareddau

Ymarfer y patrymau brawddegau gan
ddefnyddio geiriau. Darllen y poster mewn
parau. Mae'r poster yn wahaniaethol. Ateb y
cwestiynau. Mae'r plant yn ddefnyddio'r mat
iaith i wneud eu hanifail coll eu hunain.

Y Celfyddydau Myneglannol

Titl y wers

Byd yr Anifeiliaid

Sgiliau

Sgiliau gwrando

Sgiliau siarad

Focws Iaith

Patrwm/ Patrymau

"Mae'r yn..."

Geirfa

Anifeiliad ac ansoddeiriau disgrifio -maint, lliw
neu disgrifiad (e.e., melyn, bach, cyflym).

Gweithgareddau

Creu lluniau o'r anifail. Disgrifio'r anifail gan
ddefnyddio brawddegau e.e. mae'r aderyn yn
fawr. Mae coesau hir a melyn gyda e.

Iechyd a Lles

Titl y wers

Pwy ydw i?

Sgiliau

Sgiliau gwrando

Focws Iaith

Patrwm/ Patrymau

"Neidiwch fel cangarw!" (Neidia fel cangarw)

"Rhedwch fel teigr" (Rheda fel teigr)

"Symudwch fel crwban" (Symuda fel crwban)

"Beth yw hwn?"

"Mae'n..."

Geirfa

Gorchmynion a enwau anifeiliaid

Gweithgareddau

Yma, llawer o gemau i helpu sgiliau gwrando.
Gweithgareddau 'Fel...' a 'Llugaid Cudd'. Mae'r
plant yn chwarae 'Wordwall'. Maen nhw yn
wrando ar un plentyn yn darllen y frawddeg ac
yn helpu i rhoi trefn ar y geiriau.
Cardiau fflach a chardiau dolen i helpu geirfa.

Mathemateg a Rhifedd

Titl y wers

Beth yw eich hoff anifail?

Sgiliau

Sgiliau siarad

Sgiliau gwrando

Sgiliau ysgrifenu

Focws Iaith

Patrwm/ Patrymau

Beth yw eich anifail hoff?

Fy anifail hoff yw'r....

Mae mwy o bobl yn hoffi ...

Mae llai o bobl yn hoffi ...

Pa anifail sydd â'r mwyaf o bleidleisiau?

Sawl person sy'n hoffi ...?

Geirfa

graff bar, anifail, anifeiliaid, cyfrif, cymharu, cyfanswm, echel, colofn, rhes (geirfa anifeiliad e.e ci, cath)

Gweithgareddau

Siarad am y geiriau a'r patrwm. Adolygu enwau anifeiliaid. Siarad am hoff anifeiliaid. Casglu data yn y tabl. Tynnu siart bar.

Gwyddoniaeth a Thechnoleg

Titl y wers

Ble Mae'r Anifeiliaid Hyn yn Byw?

Sgilliau

Sgiliau darllen

Sgiliau siarad

Focws Iaith

Patrwm/ Patrymau

Ble mae'r ... yn byw?

Mae'r ... yn byw yn y ...

Geirfa

Llew, pengwin, eliffant, draenog, aderyn, cranc

Gweithgareddau

Dangos lluniau anifeiliad a ble maen nhw'n byw. Mae'r plant yn dyfalu'r anifail yn Gymraeg. e.e. 'Dw i'n byw yn y coed a mae gen i adenydd = barcud coch. Dw i'n hoffi nofio yn y mor ac maen gen i esgyll = pysgoden. Mae'r plant yn gweithio mewn grwpiau bach i greu model o gynefin gan ddefnyddio gwahanol ddeunyddiau naturiol.

Y Dyniaethau

Titl y wers

Pwy Oedd Bedd Gelert?

Sgilliau

Sgiliau siarad

Focws Iaith

Patrwm/ Patrymau

"Beth ddigwyddodd?"

"Roedd Gelert yn gwarchod y babi."

"Roedd y tywysog yn drist iawn."

"Fy hoff ran o'r stori oedd..."

"Roeddwn i'n meddwl bod Gelert yn..."

"Yn gyntaf... , Wedyn..., Ar ôl hynny..."

Geirfa

Tywysog, babi, blaidd, gwyllt, gwaed, ymladd, lladd, gladdu

Gweithgareddau

Siarad am eiriau a'r patrwm. Gwrando/ Ddarllen y stori 'Bedd Gelert'. Mewn parau, rhwch luniau'r stori mewn trefn. Siarad a phartner am y stori a siarad am y cymeriadau a sut maen nhw'n teimlo. Gweithiwch mewn grwpiau o dri i ddarllen a chyfieithu'r brawddegau. Mae'r plant yn gallu gwrando ar y stori wrth sganio codiau QR.

Y Dyniaethau

Pwy oedd Bedd Gelert?

Roedd Llywelyn yn caru ei gi, Gelert.

Roedd blaidd mawr yn dod i mewn ac roedd Gelert yn ymladd â'r blaidd.

Roedd ei fab bach yn byw gyda Llewelyn. Roedd yn caru ei fabi bach yn fawr iawn.

Roedd Llywelyn yn dod adref. Roedd y babi ar goll.

Un diwnod, roedd Llywelyn yn mynd i hela. Roedd Gelert yn aros gartref gyda'r babi.

Roedd gwaed ar ceg Gelert.

Roedd Llywelyn yn meddwl
fod Gelert wedi lladd y babi.

Roedd Llywelyn yn lladd
Gelert.

Roedd Llywelyn yn clywed y
babi yn crio.

Roedd y babi yn ddiogel o dan
y crud.

Roedd y blaidd yn farw yn yr y
stafell.

Roedd Gelert yn achub y babi.

Roedd Llywelyn yn drist ac yn
difaru.

Roedd Gelert yn cael ei gladdu
mewn bedd mawr.

Gwaith grŵp/pâr

Torrwch gardiau lluniau o'r
stori - Bedd Gelert. Cymysgwch
y cardiau a'u rhoi mewn trefn.

Gwaith annibynnol

Torra gardiau lluniau o'r stori -
Bedd Gelert. Cymysga y cardiau
a'u rhoi mewn trefn.

Gwaith grŵp/pâr

Sganiwch y côd QR i
wrandu ar stori Bedd
Gelert.

Gwaith annibynnol

Sgana y côd QR i wrando
ar stori Bedd Gelert.

Bedd Gelert

Llewelyn loved his dog Gelert.

Llewelyn loved his dog Gelert.
His little son lived with Llewelyn.

Llewelyn loved his dog Gelert. His little son lived with Llewelyn.
One day, Llewelyn went out hunting.

Llewelyn loved his dog Gelert. His little son lived with Llewelyn. One day, Llewelyn went out hunting. A big wolf came in and Gelert fought with the wolf.

Llewelyn loved his dog Gelert. His little son lived with Llewelyn. One day, Llewelyn went out hunting. A big wolf came in and Gelert fought with the wolf. Llewelyn came home. The baby was missing.

Llewelyn loved his dog Gelert. His little son lived with Llewelyn. One day, Llewelyn went out hunting. A big wolf came in and Gelert fought with the wolf. Llewelyn came home. The baby was missing. There was blood on Gelert's mouth.

Llewelyn loved his dog Gelert. His little son lived with Llewelyn. One day, Llewelyn went out hunting. A big wolf came in and Gelert fought with the wolf. Llewelyn came home. The baby was missing. There was blood on Gelert's mouth. Llewelyn killed gelert. The wolf was dead in the room. Llewelyn was sad.

Pyramid Gorchmynion:

Chwaraewch mewn grwpiau o 3
→ 2 chwaraewr ac un dyfarnwr (referee).

Rhaid i chi gyfieithu'r brawddegau yn y pyramid, **un cam ar y tro**. (Translate one step at a time)

Person 1 → cyfieithu'r frawddeg gyntaf. Os ydych chi'n cyfieithu'n gywir, symuda ymlaen i'r cam nesaf.

Os ydy Person 1 yn dweud rhywbeth yn anghywir, bydd y dyfarnwr yn eich stopio chi, a bydd Person 2 yn dechrau o'r **cam cyntaf / first step**

Os ydy Person 2 yn dweud rhywbeth yn anghywir, bydd y dyfarnwr yn eich stopio chi a bydd Person 1 yn dechrau o'r **cam cyntaf**.

Y person cyntaf i gyrraedd y diwedd, a chyfieithu popeth yn gywir sy'n ennill.

Roedd Llywelyn
yn caru ei gi,
Gelert.

Roedd Llywelyn yn caru ei gi, Gelert.

Roedd ei fab bach yn byw gyda Llewelyn.

Roedd Llywelyn yn caru ei gi, Gelert. Roedd ei fab bach yn byw
gyda Llewelyn. Un diwnod, roedd Llywelyn yn mynd i hela.

Roedd Llywelyn yn caru ei gi, Gelert. Roedd ei fab bach yn byw gyda Llewelyn. Un
diwnod, roedd Llywelyn yn mynd i hela. Roedd blaidd mawr yn dod i mewn ac roedd
Gelert yn ymladd â'r blaidd.

Roedd Llywelyn yn caru ei gi, Gelert. Roedd ei fab bach yn byw gyda Llewelyn. Un diwnod, roedd Llywelyn yn
mynd i hela. Roedd blaidd mawr yn dod i mewn ac roedd Gelert yn ymladd â'r blaidd. Roedd Llywelyn yn
dod adref. Roedd y babi ar goll.

Roedd Llywelyn yn caru ei gi, Gelert. Roedd ei fab bach yn byw gyda Llewelyn. Un diwnod, roedd Llywelyn yn mynd i hela.
Roedd blaidd mawr yn dod i mewn ac roedd Gelert yn ymladd â'r blaidd. Roedd Llywelyn yn dod adref. Roedd y babi ar goll.
Roedd gwaed ar ceg Gelert.

Roedd Llywelyn yn caru ei gi, Gelert. Roedd ei fab bach yn byw gyda Llewelyn. Un diwnod, roedd Llywelyn yn mynd i hela. Roedd blaidd mawr yn
dod i mewn ac roedd Gelert yn ymladd â'r blaidd. Roedd Llywelyn yn dod adref. Roedd y babi ar goll. Roedd gwaed ar ceg Gelert. Roedd Llywelyn
yn lladd Gelert. Roedd y blaidd yn farw yn yr y stafell. Roedd Llywelyn yn drist.

Bedd Gelert

Matiau Iaith – Bedd Gelert

Roedd e	'n	hapus drist gyffrous ddiflas
Roedd Llewelyn	yn	nerfus hyderus

Peidiwch ag anghofio treigladau meddal ar ol yn. e.e

Roedd e'n trist = ❌

Roedd e'n drist = ✅

Geiriau newydd

Hela - hunt

Ymladd - fight

Goll - lost

Gwaed - blood

Lladd - kill

Ddiogel – safe

Achub - save

Difaru - regret

Gladdu - bury

ci

crud

blaidd

Iechyd a Lles

Pwy ydw i?

Y nod y wers

- Helpu sgiliau gwrando a dysgu geirau Cymraeg trwy symud a chwarae.

'Symud fel yr anifail'

Galwa'r y plant i mewn i gylch. "Dewch i mewn i gylch ac eisteddwch i lawr, os gwelwch yn dda."

Trafoda yn gyntaf gyda'r plant. " Heddiw, y nod yr wers' rydyn ni'n edrych ar anifeiliaid a sut maen nhw'n symud. Byddwch chi wrando'n ofalus a bod yn synhwyrol."

Dyweda wrth y plant "Bydda i'n dweud enwau wahanol ac mae rhaid i chi actio'r brawddegau."

Gorchmynion enghreifftiol :

"Neidiwch fel cangarw!" (Neidia fel cangarw)

"Rhedwch fel teigr" (Rheda fel teigr)

"Symudwch fel crwban" (Symuda fel crwban)

Anoga y plant i ailadrodd yr brawddegau yn Gymraeg pan byddan nhw'n actio.

Chwaraewch hwn unwaith cyn chwarae'r prif gem.

Ras yr Anifeiliaid

Rhana'r y grwp yn dimau bach.

Creua cwrs llinell gyda gorsafoedd, pob un ag anifail gwahanol.

Ym mhob gorsaf, rhaid iddyn nhw actio.

Gorsafoedd a Gweithredoedd Anifeiliaid

1. "Draenog - Rholiwch ar draws y llawer fe draenog yn cyrllo i fyny."
2. "Neidr - Llithrwch eich corff ar a llawr."
3. "Broga - Neidiwch i wahanol fanau."
4. "Barcud Coch - Rhedwch ac fflapwch eich breichiau."
5. "Eliffant - Cerddwch o gwmpas gyda eich braich yn yr awyr fel trwnc eliffant."

Llygaid Cudd

Mewn parau, mae plentyn un yn actio anifail, plentyn dau yn dyfalu'r enw anifail (gan ddefnyddio taflen cerdyn fflach os oes angen).

Dyweda wrth y plant y patrwm brawddeg i'w ddefnyddio.

"Dyma batrwm y brawddegau. - Gofynwch - 'Beth yw hwn?' Atebwch - 'Mae'n _____' Defnyddiwch y cardiau fflach gydag enwau anifeiliad a gweithredoedd i helpu os oes angen"

Anoga y plant i ailadrodd brawddegau fel

'Beth yw hwn? Mae'n....'

Diwedd y wers

Ar y diwedd, gofyn y plant i eistedd mewn cylch a gofyn i'r plant pa anaifail roedden nhw'n hoffi bod.

"Gwnewch gylch. Eisteddwch yn y cylch."

Gofyna i un plentyn ar y tro " Beth oedd dy hoff anifail?"

Rhai gorchmynion i helpu ti.

Plural	Singular
Eisteddwch	Eistedda
Sefwch	Sefa
Rhedwch	Rheda
Cerddwch	Cerdda
Dewch yma	Dere yma
Tawelwch	Tawela
Ymlusgwch	Ymlusga
Symudwch	Symuda
Neidiwch	Neidia
Siglwch	Sigla
Rholiwch	Rholia
Ailadroddwch	Ailadrodda

Cardiau fflach i helpu gyda geirfa.

e.e.

Snap

Piff Paff

Bingo

barcud coch

(9)

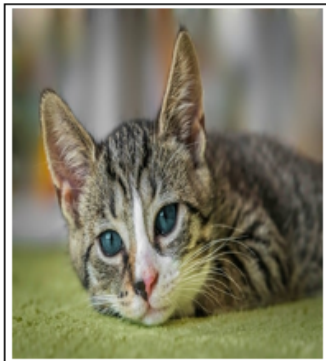
llew

(9)

ci

(g)

cath

(b)

neidr

(b)

teigr

(g)

buwch

(b)

ceffyl

(g)

eliffant

(9)

parot

(9)

sebra

(9)

cangarw

(9)

pysgodyn aur

(9)

jiraff

(9)

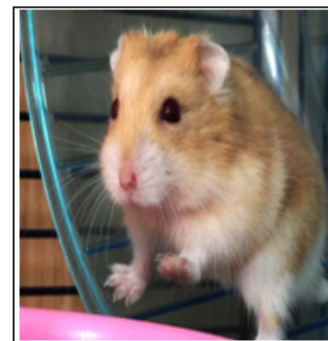
iâr

(g)

mochyn

(g)

bochdew

(g)

cranc

(b)

dafad

(b)

crwban

(g)

Cardiau dolen i helpu geirfa mewn grwpiau bach.

y <u>dechrau!</u>	Rholiwch fel ...
... <u>draenog.</u>	Llithrwch fel ...
... <u>neidr.</u>	Neidiwch fel...
... <u>broga.</u>	Heddfanwch fel ...

... <u>barcud coch.</u>	Cerddwch fel...
... <u>eliffant.</u>	Symudwch fel...
... <u>crwban.</u>	Rhedwch fel...
... <u>teigr.</u>	Y <u>diwedd!</u>

Rholiwch fel draenog

Llithrwch fel neidr

Neidiwch fel broga

Heddfanwch fel barcud coch

Cerdddwch fel eliffant

Symudwch fel crwban

Neidiwch fel cangarw

Rhedwch fel teigr

Gwaith grŵp/gwaith pâr

Cliciwch ar y ddolen i fynd i Wordwall. Chwaraewch y gêm a rhowch y geiriau yn y lle cywir i wneud y frawddeg.

Wordwall

Gwaith annibynnol

Clicia ar y ddolen i fynd i Wordwall. Chwaraea'r gêm a rhowch y geiriau yn y lle cywir i wneud y frawddeg.

<https://wordwall.net/resource/83029436>

Iethoedd, llythrennedd a
Chyfahrebu

Anifail anwes ar goll

Cath ar Goll: Charlie!

Fy enw i ydy Charlie. Cath ydw i.
Rydw i'n saith mlwydd oed.
Rydw i'n hoffi bwyta pysgod ac yfed llaeth.
Rydw i'n hoffi chwarae gyda pêl.
Dydw i ddim yn hoffi chwarae gemau
swnllyd.
Rydw i'n felyn gyda smotiau brown.

Ffoniwch 123456789 os gwelwch yn dda!

Cath ar Goll: Charlie!

Fy enw i ydy Charlie, ac rydw i'n gath fawr.
Rydw i'n hoffi bwyta pysgod ac yfed llaeth ffres.
Fy hoff beth i'w wneud yw chwarae gyda fy mhêl.
Dydw i ddim yn mwynhau chwarae gemau gyda sŵn uchel.
Rydw i'n saith mlwydd oed ac yn caru cysgu mewn llefydd cynnes.

Ffoniwch 123456789 os gwelwch yn dda!

Cath ar Goll: Charlie!

Fy enw i ydy Charlie. Cath ydw i. Rydw i'n saith mlwydd oed.

Mae fy nghôt yn felyn a smotiau du a rydw i'n edrych yn fawr a chyfeillgar.

Fy hoff weithgareddau yw chwarae gyda pêl, bwyta pysgod, ac yfed llaeth ffres.

Dydw i ddim yn hoffi chwarae gemau swllyd neu rhedeg ar ôl pethau.

Hefyd, rydw i'n hoffi crwydro yn yr ardd ac eistedd yn yr haul.

Ffoniwch 123456789 os gwelwch yn dda!

Cwestiynau deall

- Beth ydy dy enw'r y gath?
- Beth yw oed Charlie?
- Beth mae Charlie yn hoffi bwyta?
- Pa fath o gemau dydy Charlie ddim yn hoffi?

- Beth ydy enw'r y gath?
- Beth yw oed Charlie?
- Beth mae Charlie yn hoffi bwyta?
- Pa fath o gemau dydy Charlie ddim yn hoffi?
- Beth mae Charlie yn hoffi chwarae gyda?
- Beth mae Charlie yn mwynhau yfed?
- Pa fath o gemau mae Charlie ddim yn mwynhau?

- Beth ydy enw'r y gath?
- Beth yw oed Charlie?
- Beth mae Charlie yn hoffi bwyta?
- Beth yw hoff weithgareddau Charlie?
- Pa gemau dydy Charlie ddim yn mwynhau chwarae?
- Ble mae Charlie yn hoffi crwydro?
- Disgrifiwch sut mae Charlie yn edrych.

Gwaith grŵp/gwaith pâr

Darllenwch y poster o'r gath goll.
Atebwch y cwestiynau o dan y poster.
Edrychwch ar y sêr ac atebwch y
cwestiynau ar gyfer y dudalen gyda'r
seren rydych chi'n ei dewis.

Gwaith annibynnol

Darllena'r poster o'r gath goll. Ateba'r
cwestiynau o dan y poster. Edrycha ar y
sêr ac ateba'r cwestiynau ar gyfer y
dudalen gyda'r seren rwyd ti'n ei dewis.